

NOVA DOBA

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 20 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezne številke stane 1 krono. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Slovensmajerjeva ulica št. 2. Oglašje se računajo po porabljene prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, znamenila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne novice med tekstom K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V OELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Pred pogajanjimi z Italijo.

Ko bi jadransko vprašanje tako živo ne bilo v meso našega naroda in države, že davno bi se nam zagrnulo črtati časopisna poročila, ki so nam tekom poldrugega leta že nešteto krat zatrjevala, da je jadransko vprašanje tik pred rešitvijo, da je že rešeno itd. In vendar čutimo, da prihaja h koncu, k rešitvi. Ker mora, ker je to v živlenskem interesu Italije in evropskega mira. Gotovo je, da je vprašanje Reke in Jadrana danes v poslednji fazi svojega razvoja. Italijani so videli, da stoji za našo vlado in delegacijo ves narod kakor en mož in da bi bila pri nas vsaka vlada, ki bi v vprašanju popuščala, prvi hip nemogoča. Videli so pa tudi, da za nam stoji s svojo še vedno mogočno besedo Wilson in da preko mej, katere je on fiksiral, ne bodo prišli. In izven teh mej, izven Wilsonove črte je tudi Reka.

Italijanski nacionalisti in imperijalisti pa so na drugi strani tudi videli, da je Jugoslavija brez Reke gospodarsko nesužnena, zato so tik pred konferenco v San Remu napeli vse sile, da bi se vsaj vprašanje Reke rešilo na tej konferenci proti volji Wilsona v interesu Italije. — Propadli so! Konferenca ni ugodila Nitti-jevi zahtevi, ni šla na to, da »odzgoraj« reši jadransko vprašanje, ampak je odločila, da se naj zadeva reši potom direktnih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo. Neuspeh italijanske vlade je vzbudil vtihar ogorčenja v italijanskem nacionalističnem časopisu, »Giornale d' Italia«, list, ki je dozdaj vlado podpiral, predbacia Nitti-ju neuspeh v vseh vprašanjih, ki so se rešila v San Remu, osobito v jadranskem vprašanju. Predbacia mu celo, da je pripravljen sprejeti vsako kompromisno rešitev, samo da pride vprašanje z dnevnega reda. Tudi »Corriere della Sera« konstatira popolni poraz italijanske politike v vseh vprašanjih zunanje politike ter naziva San Remo »diplomatski Caporetto«. Vendar pa je »Corriere« toliko pošten, da vali glavno krivdo na italijanske nacionaliste, ki sami ne vedo, kaj hočejo, in ki so v svoji domišljavosti in megalomaniji v direktnih pogajanjih z Jugoslavijo videli »degradacijo« Italije; oni so glavni krivci, da jadransko vprašanje še ni rešeno. »Corriere della Sera« priporoča vladi, naj bo pri pogajanjih »Jugoslavi« čim najbolj kulantna in umerjena.

Nacionalistično italijansko časopisje je ubralo staro svojo taktiko. Ker je doživela imperijalistična politika poraz, va-

O narodnih nošah.

Veselo znamenje je, da se vedno bolj zbuja zanimanje za narodne noše. Pri tem hvalevrednem pokretu pa ni prezreti, da si občinstvo mnogokrat po svoje prikrlo stare običajne noše, kar ni odobravati. — Posebno rad si izbira za to ženski svet na Nemškem priljubljene takozvane Dirndlkostüme, ki so našemu narodu popolnoma tuji. Še huje je, kakor je bilo lani opažati na Bledu, da nosijo čez kak dunajski kostum, izdelan po slogu znane Wienerwerkstätte, ogrnjeno kranjsko svilenno ruto, misleč, da so si omislile že narodno nošo. Zato podamo v naslednjem nekaj navodil o pravih narodnih nošah.

Govoriti hočemo najprvo o ženskih kranjskih narodnih nošah. Te bi bilo razdeliti na tri vrste:

1. **Gorenjska narodna noša** z zlato avbo ali pečo in pisanim krilom. Ta noša obstoji iz teh delov: Bela, visoka avba s čelnim pasom (trakom), vezanim v zlato, ali pa peča. — Bela, širokorokavna srajca (ošpatel). — Nizki telovnik (Zivot) iz svile ali baržina s cveticami in zlatimi nitkami, ali samo s cveticami ali pa črn. Prešit je s temnimi trakovi. Svariti moramo, da bi ta telovnik, ki je v narodni noši zapesti z zaponkami, bil naveden tako, da bi se zapenjal z vrvicami, ker to je tuja, tirolska, oziroma solnograška noša, katera pri nas ni bila navedena. Čez ramo pride široka, franžasta

li krivdo na eno osebo in z nabadi na vladu hoče v zadnjem trenutku, tik pred pogajanjimi, dvigniti razpoloženje mas v prilog imperijalističnim težnjam. Namen je jasen: Ker niti klerikalna stranka niti druge niso sigurne za vlado, hočejo izzvati krizo, padec vlade in s tem onemogočenje pogajanj med Jugoslavijo in Italijo. Nitti pa je pariral ta udarec s tem, da je odgodil vsako razpravo o zunanjem položaju v parlamentu dotlej, da se sestane konferenca italijanskih in jugoslovanskih delegatov. Tako hoče Nitti postaviti zbornico pred gotovo dejstvo.

Nekateri listi poročajo, da stopijo v akcijo vojaški krogi Italije. »Giornale d' Italia« trdi, da se šef generalnega štaba, general Badoglio protiv kompromisni rešitvi jadranskega vprašanja, ki ne bi Italiji zagotovila strateške prednosti na Jadranu. Kakor je videti, pojde Nitti brez ozira na to svojo pot, da reši vsaj to, kar že ni upropaščeno za megalomansko imperijalistično politiko nacionalistov.

Naša vlada je, kakor smo poročali, po dveh ministrskih sejah, ki so se vršile pod predsedstvom regenta in v navzočnosti naših mirovnih delegatov, soglasno storila sklepe glede inštrukcij, ki jih da delegatom za predstojeca pogajanja z Italijo. Določila je minimum naših zahtev in odredila, dokleji sme naša delegacija priti italijanskim zahtevam naproti. Upamo, da niti najmanj niso tangirani našji življenjski interesi. Pogajanja se prično te dni, najbrž na nevtralnih tleh, v Švicah.

Stojimo pred važnimi dogodki. Narod stoji za svojimi zastopniki, dokler so očuvana naša prava in naši interesi!

Jubileji v Slovaškem narodu.

Slovaški narod je po svojem osvobojenju odločno pokazal svojo zavednost, pa tudi veliko pojmovanje pomena svojih slavni mož za kulturni in politični razvoj naroda. Slovaški narod slavi spomin svojih velikih mož, jubileje njih rojstva ali smrti.

Dne 30. marca tl. so proslavljali Slovaki ob enem dva jubileja: stoletnico rojstva slovaškega pesnika Andreja Sladkoviča, ter petdesetletnico smrti oduševljenega branitelja slovaške narodnosti Mihaela M. Hodža. Naj izpregovorimo nekoliko besed o teh dveh jubilarjih. Dolžni smo storiti to, ker so ravno Slovaki — na čelu jim Jan Kollar, bili oni, na katerih se je vzgojila naša ilirska ideja in ker sta ravno Sladkovič in Hodža bila druga, prijatelja naših navdušenih, velikih Ilircev.

ruta iz svile z rožami v živih barvah; navadno prevladuje vijoličasta barva. Krilo pri tej gorenjski narodni noši je iz svile ali podobnega blaga, in sicer gladkega, brez rož, v menajočih se barvah (sanžatsvila). Barve so navadno bakrenaste, bronasta, modra ali zeleno-rujavkasta. To krilo ni nikdar v kričevih barvah, torej je izključeno, da bi se nosila popolnoma svetlo-zelena krila. — Predpasnik je neobhodno potreben in mora biti iz črne svile, pretkan z rožami črne barve ter obdan s čipkami. — Okrog ledij pride poseben kovinast pas, takoimenovani sklepanec, ki je ali posreben ali pozlačen in ki ima pri sklepu živobočen trak v obliki pentle. Nogavice so bele in čevlji črni in nizki. K tej noši spada tudi bel, vezan robec.

2. **Ljubljanska narodna noša**, kakor se je razvila v zadnjem času posebno pri pevskih društvih, obstoji iz teh delov: Bela peča. Črna obleka. Sklepanec. Namesto črnega blaga za obleko se vzame tudi blago rujavkaste barve. Ta obleka pa zahteva verjerno zlatnino, to je brošo, nhanje, primerno za uto in zapestitvo. Nosijo se tudi bele rokavice. Ta noša je najcenejša in zelo elegantna. Priporočati jo je radi tega, ker se obleka sama tudi pri drugih prilikah rabi in ker je ta obleka tako značilna, da se redkokdaj v Evropi kaj takega najde. Dosedaj so še vsi tujci, ki so videli to enostavno, a lično obleko, bili očarani. Kdor si torej ne more navedeti gorenjske noše, naj si izbere

Andrej Sladkovič se je rodil 30. sušca 1820 kot sin protestantskega učitelja. Ko je bil star devet let, poslal ga je oče v madžarski protestantski zavod in potem na gimnazijo. Od tam je odšel mladi Andrej na protestantsko biološko fakulteto v Bratislavo (Požuni). Tu so madžarski profesorji poskusili odvrti mladega Sladkoviča od njegovih narodnih idej. (Pri mnogih drugih jim je to uspelo, kakor n. pr. pri znanem madžarskem neodvisnem Gezi Polonvi-ju). Na biološki fakulteti se je bavil Sladkovič z zgodovino svojega naroda in študiral operno literaturo. V njegov krog je stopilo mnogo slovaških rodoljubov, ki so s svojim delovanjem hoteli nadomestiti svojemu narodu to, kar mu je madžarska uprava zabranjevala. Vodja vsemu temu je bil tudi v našem ilirskem gibanju znani Ljudevit Štur. Sladkovič se je podal potem iz Bratislave v Nemčijo, kjer je nadaljeval svoje študije z Rusi ter počel študirati tudi rusko književnost. Ko se je vrnil iz Nemčije, vrgel se je na pesnikovanje. Največja njegova dela sta pesmi »Marina« in »Delvana«. Umrli je leta 1872.

Mihael M. Hodža bil župnik pri Sv. Miklašu (Miklavžu). Na to mesto bi bil imel priti Jan Kollar, ker pa sam ni hotel ostaviti Budimpešte, je priporočal Hodžo. Slednji je postal kmalu priljubljen med svojimi župljani, skoraj odrešenik. Leta 1842 ga najdemo v deputaciji na Dunaju, kjer zahteva pravico in enakopravnost za svoj narod. Bil je predsednik književnega društva »Tatrina«, katero so pozneje Madžari ukinali. Njegova dela so zgodovinska in literarna. Leta 1848 bil je s Šturom in Hurbanom na prvem vseslovaškem kongresu v Pragi. Leta 1870 je umrl v visoki starosti.

Slavno spemina Sladkoviča vršila se je v Banjski Bistrici dne 30. marca tl. ob prisotnosti odposlancev čehoslovaške vlade v Pragi. Prisotni so bili dr. Jaroslav Vlček in Jaroslav Kvapil.

Politične vesti.

Vesničev program. Dr. Vesnič je predložil parlamentarnim klubom svoj delovni program, katerega bi naj sprejela stranka, ki stopijo v njegov kabinet. Program obsega sledeče točke: 1. ratifikacija mirovnih pogojev; 2. volilni red za konstituante; 3. odobrenje proračuna; 4. sestavo ustavnega načrta; 5. javno varnost (komunizem) in 6. boj proti dragini.

Spopad radi slovenske pesmi. Iz Bakra se poroča, da je pri Sv. Mateju prišlo v nedeljo, dne 2. tm. do spopada

to praktično ljubljansko narodno nošo.

3. **Belokranjska narodna noša** je zelo podobna hrvaški narodni noši. Njeni deli so sledeči: Bela srajca s širokim rokavi. — Belo krilo. — Rdeč iz rute zvit pas. — Dolgi površni jopič brez rokavov iz belega ali plavega volnenga blaga, zarobljen semtertja s črnimi trakovi. — Na nogah nosi Dolenjka nogavice s pisanim robom in opanke. — Na glavi rdeča čepica, ki je podobna dalmatinski. Tudi ta noša je v svoji enostavnosti krasna in je svojčas pri dunajskem jubilejnem sprevedu vzbudila veliko pozornost.

Glede možke narodne noše nam ni dosti omeniti, ker je itak znana. Na Gorenjskem nosijo še dandanes majhen, kosmat klobuk, kratki jopič in telovnik posebne barve, navadno z rožami in srebrnimi gumbi. K temu pridejo irhaste hlače in visoki, usnjati škornji. Usnjati škornji se pa ne bodo mogli dolgo vzdrževati in kdor si napravi novo narodno nošo, mu ne moremo vzeti v zlo, ako vzame namesto teh navadne čevlje in obleče dolge hlače. Nedopustno pa je, da bi se pri kakem sprevedu namesto pravih usnjatih čevljev nosile usnate gamaše, kakor se semtertja dogaja.

Dolenjska — belokranjska moška narodna noša je podobna hrvaški. Deloma se nosijo ozke, bele hlače, ki so obrobene in olupšane s črnimi našitki, ali pa široke, bele hlače iz platna. Telovnik je žive barve, rdeče ali plave, s črnimi gumbi, večkrat tudi vezan. Pokrivalo je

med slovenskimi mladeniči, ki so razgreti od vina peli jugoslovanske pesmi, in italijanski komisarjem, ki pesmi ni mogel slišati ter fantom prepovedati peti. — Ker niso nehali, potegnil je komisar samokres ter ustrelil enega izmed fantov, drugi so se spustili s palčkami nanj, pri čem je komisar rnil s samokresom še tri druge mladeniče. Drugi dan so aretirali 16 oseb, a jih kmalu zopet izpustili.

Velika poljska ofenziva proti boljševiški Rusiji se je, kakor poročajo iz Moskve, pričela 30. mm. Vesti o padcu Kijeva v poljske roke so bile preuranjene. Tudi ne odgovarjajo resnici vesti, da se je pričela ofenziva na željo entente. Vsa angleška javnost odločno obsoja korak Poljske.

Madžari mobilizirajo. Češki listi poročajo iz Košic, da zbirajo Madžari čete v Novem mestu, kjer je okrog 12 polkov, nadalje ob progri Torna, kjer so takozvane slovaške legije in v Miškocu, kjer stoje 3 polki. Madžari mobilizirajo vse letnike od 1874 do 1907. Po Slovaški mrgoli agitatorjev, ki skušajo provzročiti izgrede.

IZ KOROTANA.

Letoviščarji iz vseh krajev Jugoslavije na — Koroško!

Trdi boj, ki ga bje jugoslovanski narod in zlasti njega slovenski del za severno mejo, je gotovo razglasil ime slovenske Koroške po celi Jugoslaviji. Zato si usoja generalni komisariat za tujski promet in turistikto v Ljubljani opozarjati cenjeno občinstvo na izredno lepoto te pokrajine. Prepričani smo, da padejo naše besede na rodovitna tla in se mnogi odzovejo našemu pozivu.

Alpska dežela, ki jo dele od nekdanje Kranjske lepe Karavanke, je polna naravnih krasot. Zlasti lepa so koroška jezera, od katerih je v slovenskem delu največje in najlepše Vrbsko jezero. Ob njem je vse polno hotelov, penzionov in vil, prirejenih za letoviščarje in je sploh vsa pokrajina tam eno samo krasno letovišče velikega, razkošnega štila, ki prevzame ob primernem negovanju lahko svetovno konkurenco.

Glede prirodnih krasot je to jezero, ležeče med zločnimi holmi, s katerih se nudi krasen razgled na Karavanke na eno in na mesto Celovec in na ravnino tja proti slavnemu Gosposvetskemu polju na drugo stran gotovo ena najlepših ali celo najlepša točka Jugoslavije. Pri-

ali rdeča čepica ali pa črni ozkrokrajni, pastirski klobuk. Na nogah nosijo opanke.

Še enkrat priporočamo, da se ne uporabljajo pri napravi novih noš vsi mogoči kroji, ker bi sicer vsled tega nastala posebno pri urejanju posameznih oddelkov jako nelepa zmešnjava. Preverjenim smo pa, da se bodo zgoraj imenovane tri vrste udomačile in postale sčasoma glavne narodne noše Slovenije; seveda le ob slovenskih prilikah, ker pri današnjih razmerah narodna noša za navadno nošnjo ne more obstati. Je pa narodna noša za ohranitev ljudskega značaja, narodnega ponosa in ljubezni do domovine velikega pomena. Ne moremo pa dovolj svariti posebno ženskega občinstva pred razvado, da si vsaka izbira blago po svojem okusu in po takih vzrocih, kateri njej dopadejo, ki pa nikdar niso bili običajni. Kdor hoče imeti res narodno nošo, naj v tem oziru vpraša ali pri generalnem komisariatu za tujski promet v Ljubljani, Dunajska cesta 18, ali pa pri takih prodajalcih, ki so o tem poučeni, ali pa naj gre v muzej Rudolfinum v Ljubljani, kjer vidi pruzne narodne noše celokupno ali pa v posameznih delih. Kdor si narodno nošo napravi le po svojem okusu in gleda na stare vzorce, ta se obleče za maskaro ter si ne sme domišljati, da nosi narodno nošo.

Podpirajte „Jugoslovansko Matico“!

merna je za izhodišče raznih manjših in večjih zletov po okolici, začetniških plinskih tur in tudi težjih tur za izvežbane turiste.

V ostalem so hoteli etc. preskrbljeni z vsem potrebnim razkošjem. Preskrbljeno je tudi v vsakem oziru za razne športe, vožnje po jezeru, ribolov itd.

Cene so zlasti za goste iz pokrajin, kjer je že pred ujedinenjem bil v veljavni dinar, naravnost bagatelne. Toda tudi v splošnem so zmerne.

Dana je prilika i za konverzacijo v francoskem, angleškem ter češkem jeziku. Ako pride dovolj gostov, je samoobsebi umevno, da bo i slovenski i srbo-hrvatski jezik zastopan tako častno, da se bo sleherni Jugoslovian lahko zavedal, da biva — čeprav na skrajni severni in najbolj ogroženi meji — vendar pod okriljem Jugoslavije. Sezija traja od 1. maja do 30. septembra. Podnebje ugodno in zlasti letos izredno prijetno.

To letovišče je letos prvič odprto svobodnim državljanom in svobodni Jugoslaviji, kajti preje so se tod koščali Nemci.

Pokažimo, da se zavedamo važnosti tega dejstva in posečajmo v obilnem številu letovišča slov. Koroške.

Vsa potrebna pojasnila in navodila daje brezplačno Generalni komisariat za tujski promet v Sloveniji v Ljubljani ter ekspozitura gen. komisarijata v Borovljah na Koroškem.

Krvavo obletnico je obhajal slovenski Korotan dne 4. tm., obletnico pričetka nemških grozodejstev na Koroškem.

Slavnostno posmrtnico za pokojnim Fr. Malgajem so obhajali 6. tm. v Guštanjju. Po službi božji so odkrili nagrobni spomenik padlina junakoma Antonu Ermenču in nekemu Srbu.

Ob Klopinskiem jezeru je prišla Wertheimova restavracija v slovenske roke. Kupil jo je veletrgovec Drufovka iz Ljubljane. Vilo na severnem bregu jezera pa je kupil Slovenec dr. Ferfolia iz Trsta.

MARIBORSKE NOVICE.

Odlikovanje. Gospod general Matster, komandant obmejnega poveljstva za Štajersko in mestni komandant v Mariboru je bil odlikovan z redom belega orla 2. razreda z meči.

Koncert na čast Čehom. Dne 4. tm. smo imeli v Narodnem domu na čast Čehom, članom pevskega društva »Smetana«, vojaški koncert. Udeležil se ga je tudi general Maister.

Za trgovsko in obrtno zbornico v Mariboru. Trgovski gremij v Mariboru je sklenil na danes 8. tm. ob 19. uri v Gambrinovi dvorani zborovanje radi ustanovitve trg. in obrtne zbornice v Mariboru ozir. ekspoziture ljubljanske zbornice ter prosil vse trgovstvo in obrtništvo, da se tega zborovanja zanesljivo udeleži.

Zvišanje cen plinu in elektriki. Ravnateljstvo mestne plinarne v Mariboru je vsled povišanja cen premoga in plač delavcem bilo prisiljeno zvišati cene plinu od 1. maja naprej. Sedaj stane kubičen meter plina 6 kton. Tudi cena električnega toka se je zvišala s 1. majem na 8 kton za kilovaturu.

Notarsko mesto v Mariboru je dobil g. dr. Josip Barlé, dosedaj notar v Kozjem.

Aretacija. Dne 26. aprila, na dan splošne stavke, opazila sta dva stražnika, da je vratar Götzove pivovarne v Mariboru Šantl zavračal delavce pri vходу. Rekel je, da ima od ravnateljstva tozadnevni nalog, kar pa se je izkazalo kot lažljivo. Stražnika sta ga radi suma, da propagira stavko aretirala. Zagovarja se s tem, da je odpošiljal delavce radi tega, ker je slišal, da je proglašena splošna stavka.

Slovensko gledališče, ki je bilo v pretečeni sezoni eno izmed najboljših, prišlo je vtako težaven položaj, da prihodnje sezone ne bo moglo otvoriti. Država ni dala obljubljenih podpore in mesto je prispevalo le deloma. Večina igrancev je odšla na druga gledališča v Ljubljano in Trst. Ravnatelj Nučič in nekaj osovija pa v Zagreb. Žalostno dovolj!

Marberk. Tu so pred dnevi aretirali trgovca Perkuscha, katerega so pa zopet izpustili, ker se je izkazalo, da je popolnoma nedolžen.

CELJSKE NOVICE.

Iz seje mestnega sosveta celjskega z dne 6. tm. Pogorelcem v Dvorski vasi se dovoli 200 K podopre. — Jadranska banka želi kupiti svet poleg okol. ljudske

šole. Sklene se, svet dati oceniti. — Mestna elektrana poroča, da je Westen zvišal cene za električni tok. — Mestni mlin je mlevnino v znesku 2804 K 40 v, katero ima tirjati za mesec marec, sklenil sprejemat v korist ubožni aprovizaciji. — Sklene se prodati mestno hišo na okopih z vrtno, izvzemši del vrta ob Savinji, ki je potreben za nabrežni kai, ki je že v načrtu izdelan. — Za mestno kopališče, v katerem so se lansko leto v kopališki sezoni dogajale nerednosti in nedostojnosti, se sklene izdati stroge odredbe. — Tarifa za stavbinske delavce se raztegne od 1. maja naprej na vse mestne delavce. — Glede tarifnih postavk zakona o taksan se sklene, za občinske pristojbinske takse sprejeti najvišje postavke. — Predlog za otvoritev mestne mesnice se z ozirom na obstoječe razmere odgodi. — Mestna plinarna, ki je že dve leti delala s pasivi, se vsled neugodnih razmer ne more povzpeti na boljše stališče. Sklene se poslati veččake v Maribor in Ljubljano, da pregledajo in prouče obratovanje tamošnjih plinarn ter na podlagi dobljenih izkustev pozneje sklepata, ali se obrat plinarne še vzdrži ali ustavi.

Mestno gledališče. — Nocoj, dne 7. tm., točno ob 20. uri se vprizori prvič Ivan Cankarjeva zabavna tridejanska farsa »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, ki se v soboto, dne 8. tm. ob 20. uri ponovi. Pripravlja se K. Schönherrjeva komedija v treh dejanjih »Zemlja«. Dejanje te komedije je vzeto iz kmečkega življenja. V glavni vlogi nastopi gosp. Milan Skrbinek.

Dramatična šola. Pouk v dramatični šoli se prične v ponedeljek, dne 11. tm. ob 18. uri. Vsak gojenec oz. gojenka naj prinese seboj nekaj knjig, prozo in poezije. Kdor bi se še hotel prijaviti, stori to lahko še ta večer v času od 18. do 20. ure. — Ravnatelj.

Bratom Čehom v Celju! Glasbena Matica celjska, ki vodi priprave za koncert zbora »Smetane«, uljudno vabi vse brate Čeha, ki bivajo v Celju, da pridejo prihodnji ponedeljek t. j. 10. tm. ob 18. uri v malo dvorano Narodnega doma na sestanek. Sklepalo se bo o sprejemu pevcev »Smetane« iz Plznja. — Glasbena Matica.

Pevski zbor »Smetana« pride tudi v Celje in priredi v ponedeljek 17. tm. zvečer v celjskem gledališču koncert. Na vsoporedu so najizbranejši moški zbori češke pevske literature. Po koncertu prijateljski večer v veliki dvorani Narodnega doma. Vstopnice bodo v predprodaji pri Goričar-Leskovski. Podrobnosti se objavijo z lepaki. — Glasbena Matica.

Beograjski podžupan pride tudi v Celje. Kakor poročajo ljubljanski listi, pride beograjski podžupan g. Živaljevič tudi v Celje, kjer se bo pogajal glede dobave granita za beograjsko občino.

Koncert Rohr se vrši v sredo 12. tm. ob 20. uri v mali dvorani hotela Union. Predprodaja vstopnic pri ge. E. Deistinger, Gregorčičeva ul. 3.

O čudnih razmerah v okrajni bolniški blagajni v Celju se je v seji mestnega sosveta v Celju dne 6. tm. pritožil gosp. Rebek. Napravil bo tudi posebno spomenico, ki bo šla na deželno vladu. G. Rebek je povdarjal, da sede v pisarni ljudje, ki so glavni kovači za razne štrafke in druge politične pustolovščine, dočim se delo zanemarija, zakaj plačilni nalogi se včasih po 3 mesece ne določijo. Če pa kdo pride 5 minut pred 9. uro plačat, se ga nahruli surovo: »ob 9. uri so uradne ure« itd. Bo res treba malo reda napraviti v zavodu, kjer kak pisarček lahko mirno odnese inkasiranih 5000 K.

Več javnih stranišč je v Celju zelo treba. Z ozirom na velikanske nabavne stroške v sedajnem času (eno samo bi stalo nad 50.000 K) je mestni sosvet za moral sklepanje o napravni novih javnih stranišč odgoditi. Sklenil pa je, storiti potrebne korake, da se vsaj na kolodvoru že obstoječe javno stranišče, ki pa je iz neznanih razlogov že menda leto dni zaprto, zopet otvori.

Svoji nemški nadutosti še vedno ni dal slovesa nemški zagrizenec zdravnik dr. Goltsch. Dasi mu je dobro znano, da je uradni jezik v naši državi slovenski, pošilja obč. uradom nemško pisane »Infectionsanzeige« iz gotovega namena, da draži naše ljudi. Očividno tega moža, ki je še po preobratu kot bivši primarij celjske bolnice napram bolnikom v ostudni obliki kazal svojo nemškonacionalno zagrizenost, tudi lansko neprostovoljno letovišče na Kranjskem ni skuriralo. Morda se pa najde kaka druga medicina!

Nemški »Waisenhausverein« je v svoli avstrijski gorečnosti podpisal 600.000 K vojnega posojila. Celu njegovo

premoženje pa tvori inventar, ki niti 100.000 K ni vreden. Seveda gospodje odborniki društva vojnega posojila niso vplačali, ampak so vzeli »puff« pri mestni hranilnici. Sedaj pa komisar mestne hranilnice dr. Kukovec zalutiva plačilo obestiti ozir. kapitala od društva, ker mora mestna hranilnica plačati kapital avstro-ogrski banki, kjer je najela posojilo. Gospodje odborniki Waisenhausvereina pa bi se sedaj radi otrešli neprijetne zadeve in ponujajo mestni občini svoj inventar in svoje — dolgove. So res imenični gospodje ti Rakuschi in drugi. Kako že pravi pesem o »Micki Kovačevci«?

»Samopomoč« v Celju deli moko: članom v mestu od 8. do vštetelega 15. maja, zunanjim članom od 17. do vštetelega 22. maja. — Vzpored za mesto: A do D; E—H; J—K; L—O; P—S; Š—Ž.

Izjava. Podpisani izjavljam, da sem z dnem 29. apr. 1920 izstopil iz organizacije socialnodemokratske stranke, ker sem se prepričal, da je današnje delovanje stranke v popolnem nasprotju z načeli, katera bi morala stranka zastopati po svojem programu. — Celje, 5. maja 1920. Štefan Horvat, zasebni uradnik.

DNEVNE NOVICE.

Ukinjenje prepovedi točenja alkoholnih pijač. Deželna vlada je dovolila zopet točenje vina in piva. Prepovedano pa je nadalje točenje žganja. Mladim izpod 18 let se sploh ne sme dati pijače, tudi če pridejo v gostilno v spremstvu staršev. Kdor bi se pregrešil proti tej odredbi, sv mu zapre gostilna.

Promocija. Promoviran je bil kand. med. g. Karl Lavtar, sin posestnika in čevljarkega mojstra g. Ivana Lavtarja v Liscal pri Celju, dne 4. maja tl. na dunajskem vseučilišču za doktorja vsega zdravilstva.

Dobro lekcijo avstrijskim in tudi našim Nemcem je napisal nemski politik Hermann Wendel v članku »Die südslavische Einheit und die deutsche Presse«, objavljenem 4. tm. v graškem »Arbeiterwille«. Pravi, kako težko je bilo pri Italijanih in pri Nemcih, stvoriti iz njih enotna naroda vkljub državemu ujedinenju. Nadaljuje, koliko zamotanejša je stvar pri Jugoslovanih, ki so bili pod turško, beneško, avstrijsko in madžarsko vladu, pod rimsko, pravoslavno in mohamedansko vero, in kjer je vsled teh razlik kulturna in gospodarska razlika velika, kjer je vplivala nemška in ruska kultura, kjer so se gojili velikosrbski in velikohrvatski cilji. Toda — povdarja Wendel — vkljub temu so zvečine vse stranke v državi za edinstvenost, v prvi vrsti meščanske in delavske. Zgodovinsko poslanstvo države pa je, potem agrarne reforme napraviti iz brezposelnih kmetov samostojne ljudi, potom socialnih reform pa uzadovoljiti široke delavske mase in tako ta dva stanova spremeniti v prepričane jugoslovanske državljane. Nemško časopisje pa, mesto da ta stremiljena podpira, kaže, da izpred leta 1914 ni ničesar pozabilo in se izza leta 1918 ničesar naučilo; vsakemu lopovu se vsede na lim, enkrat črnogorskemu razkralju Nikiti, ki ga je narod kot izdajalca in tirana pognal čez meje, drugič zopet raznim pravaškim intrigantom Ivici Franku, Sachsu in drugim, ki se gonijo po Gradcu in se — najogabnejši habsburgovci od včeraj — izdajajo za velikohrvatske republikance. Kar pišejo »Tagespost« in drugi avstrijski listi in kar piše nemško časopisje v rajhu, izhaja do štiri petin iz enega ali drugega teh blatnih virov. V polomljenem ogledalu teh listov je država SHS velika Srbija, kjer Hrvatje in Slovence držijo le srbski bajoneti, in nobena vest ni preneumna, da ne bi postala deložna drugega tiskarskega črnila.

V tem tonu bere Wendel levite še naprej nemškimi časnikarskim tintomazom, slika v pravi luči njih lopovske vesti glede razmer v koroški coni A, ki že v duhu gledajo razpad Jugoslavije in kako bo v slovenskih delih Jugoslavije zopet zagospodaril Nemeč. Na te vsenemške izbruhe kliče Wendel ironično: »Heilo! Stolz weht die Flagge schwarz-weiss-rot! Kako daleč je iz Berlina v Bagdad? Kaj stane svet?« — Marsikaj bi že bilo bolje v medsebojnih naših razmerah, ko bi vsaj večina nemških časnikarjev zavzemala enako trezno in pametno stališče kakor Wendel in bi se končno odpovedala podli politiki deljenja in nadvladavanja, politiki huiskarij med plement, ki spadajo skupaj, oni politiki, ki je — kakor pravilno pravi Wendel — pahnila nemški narod v prepad globoke bede, kjer leži ta narod danes s polomljenimi udi. Wendelovi nauki veljajo, kakor za

nemške časnikarje v Avstriji in Nemčiji, še bolj za naše nemške časnikarske kolege v Jugoslaviji.

Nova banka v Ljubljani. Pred kratkim je vlada odobrila ozir. dala koncesijo za ustanovitev Gospodarske banke v Ljubljani. Novi zavod je osnovan od krogov, ki stoje blizu Zadružne zveze v Ljubljani. Ravnatelj nove banke bo dr. Slokar, bivši šef centralne uprave v Beogradu, ki je bil nedavno upokojen.

Narodni kolek ima družba sv. Cirila in Metod vedno v zalogi. Ravnokar je dala ponatisniti večjo množino koleka »Narod sebi«. Ker se je papir in tisk tako podražil, stane sedaj 1 narodni kolek 10 vinarjev. Kolek so začeli po nekaterih krajih zopet prav pridno uporabljati, drugod pa vlada še zasanost, zato pa prosimo p. t. rodoljube, da vsepovsod narodni kolek zahtevajo, da se »Družbi« odpro stari viri dohodkov. Tudi računске listke ima C. M. družba še vedno v zalogi. Cena računskim listkom je 4 v; morali smo jo zvišati i zistega vzroka, kakor pri narodnem kolku. V nobeni narodni gostilni, restavraciji in kavarni ne smejo biti brez družbenih računskih listkov. P. t. gostje, zahtevajte jih!

Provročitelj varazdinske vstaje pred sodiščem. 99 sokrivcev varazdinske vstaje, ki so bili internirani v Nišu, so pred kratkim, kakor smo poročali, prepeljali v Zagreb. Sodišče je sedaj izpustilo 95 teh obdolžencev ter pridržalo samo 4 kolovodie v sodnijskih zaporih. Proti tem se bo vršila v kratkem razprava pred višjim sodiščem v Zagrebu.

Ekspres Dunaj — Trst in Zagreb — Beograd. Ekspresni vlak, ki se kur s prekomorskim premogom, bo odslej v obeh smereh vozil trikrat na teden in sicer iz Dunaja i. k. 7.20 vsak ponedeljek, sredo in petek in prihajal na Dunaj i. k. ob 22. uri vsak torek, četrtek in soboto.

Rusko trgovsko brodovje na Jadranu. Iz Beograda javljajo, da je trgovinsko ministrstvo podpisalo pravila o ustanovitvi ruske banke, brezimne družbe, s kapitalom več deset milijonov dinarjev. Eden glavnih ustanoviteljev je bivši ministrijski predsednik Djenikinove vlade, ki je vplačal 5 milijonov frankov. Družba hoče pripeljati v Jadran 14 svojih parnikov ruske trgovske mornarice, ki se nahajajo sedaj v Carigradu, da bodo opravljali službo med Barom, Dubrovnikom in Skadrom. Spravila bo tudi vse svoj materijal in poljedelske stroje, ki so bili namenjeni za obnovo v južni Rusiji, v našo državo ter jih oddalala našim kmetovatecem.

TRGOVINA, OBRN IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Škoda, povzročena po peronospori in oidiju lansko leto in kako se je je obvarovati letos.

(Konec.)

Pa pravici na ljubo bodi povedano, da te škode lansko leto niso bili krivi vinogradniki sami, temveč deloma tudi pomanjkanje zatiralnih sredstev in slabe vremenske razmere. Lansko leto, kakor tudi že med vojsko, je manjkalo popolnoma najboljšega sredstva proti oidiju, fino zmlitega žvepla. Bilo je na razpolago le takozvano sublimirano (prehlapjeno) žveplo (žvepleni cvet), ki je pa mnogo manj učinkovito, nego zmlito žveplo, ki je bolj fino, kristalizirano in se vsled tega na solncu lažje razkroji v žvepleno sokišlino, katera edina učinkuje uničevalno na trosje oidija, čigar klitje prepreči, oz. čijega klice uniči.

Ker bo tudi letos za žvepljanje trt je žvepleni cvet na razpolago, se vinogradniki s tem opozarjajo, da je treba z žvepljenim cvetom žvepljanje trt večkrat ponavljati, če se hoče doseči popoln uspeh, kakor bi to bilo potrebno pri uporabi zmlitega žvepla. Žveplati je treba 4—5 krat (pred cvetom enkrat in po cvetu vsak teden po enkrat do konca julija), namesto dve- do trikrat — in po vsakem močnejšem dežju žveplanje ponoviti. Spočetka je žveplati celi trs, pozneje te grozdje.

Oidij pa se da deloma preprečiti tudi s salojidinom (natrijevim tiosulfatom), ki se ga primeša po ¼ kg na 100 l galično-apnene zmesi. Dodati pa se sme še le za pravilno pripravljene zmesi, kateri še pa manjka toliko vode, da ima v sodu prostor raztopina salojidina. Osobito za škropljenje grozdja je primes salojidina

toplo priporočati in se naj nikoli posebno v bolj vlažnih letih ne opusti.

Če nastopa odtaj zelo močno in vsled slabega vremena ni mogoče žveplati, se priporoča poraba kalijevega hiperpermananata, od katere snovi se vzame na 100 litrov vode 20 dkg. in 2-3 kg apna. Hiperpermananat se raztopi v polovici vode, v drugi polovici pa pripravi apneni belež, ki se potem prilije raztopini hiperpermananata. S to mešanico je grozdje močno poskropiti in ono se, kakor pravijo, kmalo obriše (ž njega zginijo sledovi bolezni).

Toda hiperpermananat učinkuje le kratko in se mora škropljenje pri vsakem napadu ponoviti.

Kar se časa tiče, v katerem se mora začeti z začiranjem odtaja in peronosporne, je omeniti, da je to odvisno od stopnje toplote, ozir. vlažnosti spomladanskega časa. Dognano je, da se peronospora, dokler pada temperatura ponoči redoma pod 15° C ne razvija, četudi je dovojni vlažnosti v vinogradu. Zatorej se v času primeroma hladnih noči ni bati okužitve po peronospori. Nasprotno pa odtaj lahko nastopa (četudi se ne razvija močno) pri precej nižjih stopinjah toplote (od 5° do 10° C) in njega razvitek ni popolnoma nič odvisen od vlažnosti v vinogradu. Zaradi tega bi bilo umestno, da se preje živplano škropi in ne narobe, kakor se to navadno dela.

Sploh se opaža pri nas, da škropijo vinogradniki proti peronospori prvokrat navadno prerano, ko je mladje komaj izlezlo iz pčpkov, drugokrat pa prepozno, ko je mladje že nad pol metra visoko, kar je vzrok, da med obojimi škropljenjem nastopi navadno peronospora. Ko pri nas navadno prvič škropijo, bi bilo dobro prvič žveplati, a prvo škropljenje preložiti za kakih 8-14 dni pozneje, na čas, ko je mladje po večini že nad peden dolgo ali z drugimi besedami rečeno, kratko predno začne trta cveteti bi se moralo prvokrat škropiti: 10-14 dni pozneje drugokrat in čez nadaljnjih 14 dni tretjič. Po drugem in tretjem škropljenju je vsakokrat posebej grozdje poskropiti in potem požveplati. Le v slučaju, da so noči v prvi spomladi nenavadno tople, se priporoča škropiti prvokrat malo raneje, pri čem je pa potrebno, da se škropljenje pred nastopom cveta ali celo med cvetom ponovi.

Vinarski ravnatelj Puklavac.

DOPISI.

Slovenska Bistrica. »Čitalnica« je pod vodstvom našega neumorno delavnega predsednika dr. Pučnika priredila minulo soboto in nedeljo igro »Legionarji«. Občinstvo je dvorano pri obeh predstavah napolnilo do zadnjega kotečka in navdušeno aplavdiralo požrtvovalne igralce, ki so vsi moistrsko rešili svoje vloge. Igra je v vsakem oziru sijajno uspela. Čestitamo vsem, ki delujejo z ljubeznjivo in nesebičnostjo na naši kulturni nišici pod zaostalin Pohorjem.

Iz Trboveje. (15 ur pod sovjetsko diktaturo.) Solidarnostni 48-urni štrajk, ki je mirno in disciplinirano potekel je postal tretji dan političen. Naščuvano delavstvo je zasedlo urade, komunistični odbor je odredil varstveno delavsko stražo, razpošiljal naredbe, od orožništva, ki je bilo brez moči, je zahteval orožje. Četrty dan, ravno med pogajanjmi z gerentom, ki je vkljub vsem težkočam odločno nastopil napram oboroženi delavski tropi, ki je hotela občino zasesti, je prihitelo v bojni črti razvito vojaštvo, obkobililo in brez prelivanja krvi ujelo in zasedlo vse. V kratkem času je bil najlepší mir in red. Aretiranih je bilo veliko hujšakačev, med njimi: **predsednik pobune**, kovač Kačnik; **podpredsednik občinskega pisar in zlatar Koren**, tajnik odslovljeni rudn. poduradnik Hlebec, ter odborniki ozir. odbornice Tereza Stenovic, hčt trafikantke, N. Čečova, Pekar, Jesih in drugi. — Poskrbeti bo treba v bodoče, da vsaj javni uradi, kakor občina, ne bodo imeli več takih nezanesljivih ljudi za tajnike. — »To so naši pridni fantje«, je delal neki uradnik, tedaj še komunist, ko je delavstvo zasedlo pošto. Poznamo te gospode, ki so pod Avstrijo l. 1914 denuncirali in nas spravljali v ječe, sedaj pa pomagajo delati nemire in nered.

RAZNE VESTI.

Domovina raznega sadja in sočivja. Jabotka prihajajo iz Sirije in Egipta čez Grško in Laško, odkoder so se razširile po vsem svetu. Češplje in slive so doma v Armeniji, črešnje so prišle iz Ponta najprej v Rim, hruške so doma v Aleksan-

driji, Numidiji in na Grškem, breskve v Perziji, marelice v Armeniji. Bele murve došle so iz Kitajskega, črne pa iz Perzije. Orehi so istotako došli iz Perzije najprej v Rim, Mandeljini rastejo divji v Aziji in Afriki. Oranže in limone so doma v Mediji in Perziji. Kutina ima svoj dom na Kreti, smokve se iz Azije, pa tudi Afrike. Lešnike so prinesli na Grško in Laško iz Ponta. Buče so doma v ruski Aziji. Rdeče grozdje (črni) je iz Grčije. Akacija je doma v Južni Ameriki, redkev na Kitajskem, česen v Aziji, drobnjak pa v Sibiriji. Čebula je prišla iz Perzije, lan iz južne Evrope, konoplja iz Vzhodne Indije. Bombaž so zanesli v Evropo Feničani in Kartaginci. Krompir je iz Južne Amerike; prinesel ga je na Angleško Walter Raleigh. Hmelj je zaslovel v Evropi pred 1500 leti (preseljevanje narodov), Špargelj je doma v Italiji, bob pa v Vzhodni Indiji. Salato so začeli prvič saditi Angleži v 16. stoletju. Pšenica je doma na vzhodu Himalaje, rž je iz južne Sibirije, proso iz Vrhnje Indije, aida pa iz Azije. Nemci so poznali Ajdo že v 16. stoletju. Vinska trta je iz Azije, leta 231. so jo zasledili v Nemčiji, leta 282. so jo pa že sadili v Porenju. Kava je iz Levante in Turške. Na Dunaju so otvorili prvo kavarno leta 1683. Tobak je doma v Zapadni Indiji.

Prosveta.

Cerkvena pesmarica za mladino. Glasovi. Priredil Stanko Premrl. Založila in prodaja Jugoslovanska knjigarna. Cena z doklado vred 7 K 20 v. Partitura je izšla že med vojno in stane (z doklado) 14 K 40 v. Pesmarica naj služi kot prva podlaga izpeljavi ljudskega petja, katero se namerava vpeljati v naše cerkve. — Ne vemo pa, zakaj se potem še vedno nahajajo v njej razne latinske pesmi. Zahtevamo narodno cerkev in v njej tudi izključno naše pesmi!

Zadnja poročila.

Vesničeva pogajanja. Beograd, 5. maja. Vesnič je pričel v torek pogajanja s parlamentarno zajednico glede sestave novega kabineta ter o tem poročal regentu. Danes o polodne je posetil zastopnika demokratske zajednice Ljubo Davidoviča, kateri ga je zelo povoljno sprejel. Upa se, da bo jutri tudi na tej strani končal pogajanja. Nato je Vesnič posetil tudi podpredsednika začasnega narodnega predstavništva dr. Ribarja.

Seja narodnega predstavništva. Beograd, 5. maja. Podpredsednik dr. Ribar je otvoril danes ob 17. uri 86. redno sejo ter izjavil, da vsled nezadostnega števila poslancev predstavništvo ni sklepčno. Odgodil je sejo na 7. tm. ob 16. uri z istim dnevnim redom.

Vladna kriza v Italiji odstranjena. Berlin, 5. maja. »Vossische Zeitung« poroča iz Lugana: Milanski listi poročajo iz Rima, da je kriza Nitijevega kabineta odstranjena, ker se je isti sporazumel s katoliško ljudsko stranko, ki bo, kakor se trdi, glasovala za vlado.

Francoska zveza z Grčijo. Pariz, 6. maja. »L'Homme Libre« piše, da je v interesu Francije, da sklene na vzhodu tesne zveze z Grčijo, ki šteje sedaj več kot sedem milijonov prebivalcev.

Mirovni pogoji z Madžarsko. — Madžarskim zahtevam ni ugodeno.

Versailles, 5. maja. Polkovnik Henri je izročil v sredo predsedniku madžarske mirovne delegacije odgovor na protipredloge. Spremno pismo je podpisal Millerand in izraža v njem nado, da bo Madžarska odslej element miru. Opozarja pa na soodgovornost Madžarske na izbruhu svetovne vojne in imperijalistične politike avstro-ogrske monarhije. Zavezne in pridružene države ne morejo pristati na predlog glede ljudskega glasovanja v odstopljenih pokrajinah. Sklenile so, da ne bodo izpreminjale teritorialnih določb, ker bi imelo to težje posledice, kakor one, ki jih je predložila madžarska delegacija. Narodnostni položaj je tak, da je nemogoče, da bi se strinjale žnjim tudi politične meje popolnoma. Velesile so uverjene, da glasovanje ne bi imelo drugega uspeha, kakor se je isti dosegel dosedaj. Komisije za določitev meja imajo priliko, da v primerih, kjer se zdi, da nastaja krivica, poro-

čajo o tem svetu zveze narodov. Z ozirom na ozemlje bivše ogrske države, kjer prebivajo Rusini, omogoča pogodba s Čehoslovaško, da prebivalstvo javno predloži svoje želje. Končno izjavlja spremno pismo, da bo lojalnost Madžarske pri izpolnjevanju svojih dolžnosti pospešila tudi njen pristop k zvezi narodov. Madžarska delegacija je dobila 10-dnevno rok, da sprejme to končno veljavno obliko mirovne pogodbe.

Amerika.

Washington, 5. maja. Knoxova resolucija, po kateri naj nastopi mirovno stanje nele z Nemčijo, ampak tudi z Avstrijo in ki predlaga, naj se do ratifikacije mirovnih pogodb zadržuje nemško in avstrijsko premoženje, ki se nahaja v Ameriki, bržčas ne bo sprejeta. Veliko zanimanje vlada za Knoxov govor, zlasti radi tega, ker bo isti bržkone kandidiral za predsednika. Vobče se pričakuje, da bo predsednik Wilson prigljalil k tej resoluciji svoj veto.

Komisija za določevanje mej.

Subotica, 6. maja. Danes je dospela semkaj komisija za določevanje demarkacijske črte. V tej komisiji je po en jugoslovanski, en angleški in en madžarski častnik.

Samomor komunist.

Subotica, 6. maja. Včeraj ob 9. dopolne je skočil aretirani komunist Josip Velič v samomorilnem namenu iz 3. nadstropja kaznilnice in obležal mrtev na tlaku. Velič je bil eden glavnih vodij komunističnega puča v Subotici.

Naš ameriški poslanik.

Split, 6. maja. Dr. Ante Biankini se je odpeljal danes v Beograd ter se povrne v kratkem v Chicagu.

Goljušja.

Split, 6. maja. Neki Italijan po imenu Napoleone Pagliare je dvignil pri tukajšnji kreditni banki s ponarejenim čekom 150.000 lir.

Sokolski zlet v Pragi.

Praga, 6. maja. K sokolskemu zletu se je prijavilo 11.000 ameriških posetnikov, ki so obljubili prinesiti seboj za 6 milijonov dolarjev živil.

Čehoslovaške zakladnice.

Praga, 6. maja. Finančni minister Sontag je naznanil, da bo vlada izdala zakladnice za 1 milijardo kron, da se odpravi stagnacija v bančnem poslovanju.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali od 1. aprila do danes sledeči dobrotniki: po g. nadupravitelju Jakobu Blažonu je darovalo uradništvo davčnega okrajnega oblasti v Celju za mesec maj 143 K in sicer g. fin. tajnik Avg. Sedlar 20 K, gg. davčni nadupravitelj Jak. Blažon 10 K, Rud. Volovšek in Robert Stepic po 5 K, g. fin. konc. Ljud. Zepič 20 K, gg. davčni upravitelji Ivan Stanič, Ant. Cvahte in Jernej Vidensek po 10 K, davčni asist. Maks Žumer 10 K, pisar. uradnice Justina in Pavla Zagorčnik ter Just. Koklič po 5 K, Jožica Žagarjeva 8 K, davčni praktikant Viktor Zimič 5 K, davčni sluga Josip Škorjanc 5 K, neimenovani 10 K, Posojilnica v Celju 1000 K; ga S. Belle, ravnateljeva soproga in gđc. Ida Kinet v St. Jurju ob j. z. potom nabiralne pole 600 K; g. dr. Sandor Hrašovec, odvetnik v Kozjem 280 K; mariborska div. godba 202 K; g. Alojz Finžger, imejitelj glavne trafike v Celju 135 K; pevsko društvo »Oljka« 130 K; po 100 K: Sav. posojilnica v Žalcu, posojilnica v Gor. gradu; podružnica CM družbe v Šmartnu ob Paki po predsednici ge Jul. Bizjak 75 K; po 60 K: Zveza jugoslov. železničarjev, pisarna g. dr. Karlovskega v Celju iz neke kaz. poravnave; po 50 K: g. Ant. Ognus, šolski ravnatelj v Dolu pri Hrastniku, ga A. Hudelist, zdravnikova soproga v Brezicah, g. dr. Vlad. Mogilnicki, zdravnik v St. Jurju ob juž. z.; po 40 K: zbirka šestosolcev realne gimn. v Celju, g. Mihael Umek, kn. sk. tajnik v Mariboru, g. Josip Weixl, župnik pri Sv. Križu pri Ljutomeru; g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju 30 K; g. Vinc. Čamernek, kamnosek v Celju 20 K; ga Regina Vasič, soproga dvorn. svetn. na Lavi 10 K; g. Fr. Založnik, trgovec v Zibiki 3 K.

Miši, podgane, ste-Miši, nice in ščurki ter ves mrčes

mora poginuti, če se vporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 10 K, za podgane in miši 10 K, ščurke 10 K, posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura za stenice 10 K, uničevalec možjev 10 K, prašek proti mrčesom 6 in 12 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 6 in 10 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K. Pošilja po povzetju **Zavod za okspori M. Jünker, Zagreb 37, Peirintska ulica 3.** 465 -6

Muči Vas glavobol? Z obobol? Trganje v udih? Malo Fellerjevoga pravega Elza Fluida in odpravljene so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K, Fellerjev Elza mehlotni črtnik, en komad 4 K — v.

Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 18 K. Pravi balsam 12 steklenic 36 K. Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 15 K. Omot in poština posebej, a najceneje.

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsatrig št. 356. Hrvatska. 1590 B 15-10

Poslano.*

Ker sem podpisani pozabil na izvanredni občni zbor krojaške zadruge 2. tm. in je porabil priliko neki gospod, da se je v moji odsotnosti opravičeval, češ da sem jaz pri rednem občnem zboru, ker sem se pritožil čez neredno postopanje s premogom, nakazanim od deželne vlade, zadrugi storil krivico, izjavim še enkrat tem potom, da sem pripravljen vse svoje trditve, če treba s pričami dokazati. In še enkrat pribežim, da sem oškodovan in z menoj tudi drugi mojstri, ker nisem dobil premoga za svoj obrat že od konca avgusta pr. l. Dotičnega gospoda, ki ga nočem po imenu razkrinkati, ki pa se hoče opravičevati, da enkrat ni dobil voza, drugič pa da je »gor plačal« in zato pustil premog zapasti, ne opraviči ne eno ne drugo. Ako ni dobil voza, moral bi prepustiti mandat drugemu. »Gorplačati« na zadrugne stvari pa tudi ni potrebno, ako ne bi osebno ravnal, ker bi na vse zadrugne odpadlo plačilo. Pustil pa si je pripeljati en voz zadrugnega premoga februarja t. l., ga dal polovico svojemu prijatelju, polovico pa sam spravil, in sele na moj pritisk ga je razdelil; seveda ni moja in ne drugih krivda, če je »gorplačal«. Torej z zadrugnimi stvarmi zadrugno ravnati! Zahvalim se slavnemu uredništvu za sprejem teh vrstic in beležim z odličnim spoštovanjem

IVAN BIZJAK, krojaški mojster v Celju.

*) Za vsebino ne prevzame uredništvo odgovornosti.

Št. 27/c.

RAZGLAS.

Odbor za določevanje cen je v svoji VI. seji dne 30. aprila 1920 sklenil sledeče cene:

Za prekajeno svinjsko meso, po kakovosti	1 kg K	42-48
za prekajeno slanino	» »	48-52
za svinjske parklje	» »	4
za svinjsko glavo	» »	16
za prekajen svinjski jezik	» »	40
za brunšviške klobase	» »	22
navadne prekajene klobase, če je v njih najmanj 1/3 svinj. mesa	» »	32
eno jajce	» »	1
1 liter mleka	» »	4

Mestni magistrat celjski (odbor za določevanje cen), dne 6. maja 1920.

Predsednik: Dr. Fohn I. r.

648 1

Poslovodja

kateri ima prakso pri žitu in veselje do potovanja se takoj sprejme v veletrgovini

Peter Zajc, Celje.

Prednost imajo kavicje zmožni. 649

Rogaška slatina

Najboljša mineralna voda
Tempel vrelec, namizna voda
Styria vrelec, medicinal. voda
Donatski vrelec, medicinalna voda najmočnejše vrste.

Zastopstva v vseh večjih mestih in krajih. Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah. Pojasnila daje Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina.

646 8 1

Zgubila se je denarnica. Vsebinsa zlat zaročni prstan in nekaj denarja v srebru, na poti od kemične tovarne do gostilne Koštomaj ob Voglajni. Odda se naj proti nagradi v Zvezni tiskarni.

SALONSKI KONCERT v hotelu **BALKAN** v **CELJU**.
 novodošle kapele Začetek ob 6. uri. Postrežba prvovrstna. 264 50-12

Carrara marmor
 prvovrsten; došlo ga je več vagonov.
 Raznovrstna naročila nagrobnih spomenikov, plošč za pohištvo i. t. d. sprejema

631 5-2

Ramnoseška družba, Celje.

Iv. Ravnikar
 100
 104
 -32
 veletrgovina, Celje,
 priporoča **špečerijsko blago**
 in vse vrste mineralnih voda na drobno in debelo.

Trgovino
 večjega obsega, v mestu ali trgu, iščem v zakup ali v najem. Poleg je lahko tudi zemljišče. Ponudbe prosim na upravnishtvu lista pod „Trgovina“.
 613 3-3

Prodajalka
 za trgovino stekla, porcelana in galanterije se išče za Ljubljano. V tej stroki izvežbane imajo prednost. Nastop lahko takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upravnishtvu »Nove Dobe.«
 645 3-1

500 kron nagrade
 dam tistemu, ki mi preskrbi takoj na prometnem kraju v bližini Celja ali v Savinjski dolini **trgovino ali gostilno v najem**, lahko tudi oboje skupaj manjšega obsega in blizu cerkve. Ponudbe je poslati na upravnishtvu »Nove Dobe« pod »Trgovina ali gostilna takoj«.
 647 3-1
Železničar v p. se priporoča cenj. trgovcem in spediterjem za spremljevanje vagonov po železnici. Naslov v upravnishtvu »Nove Dobe.«
 634 2-1

Krompir
 oddaja po ceni 651 1
Zadruž. Zveza v Celju.

Trgovski poslovodja,
 prva moč, se išče za takojšnji nastop. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtevo plače naj se blagovolijo nasloviti na upravnishtvu »Nove Dobe« v Celju.

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi: **Marija Baumgartner**
 287 156-88
 Gosposka ulica 25.
 Naročila se izvršujejo točno insolidno.

Blagajničarka,
 zmožna slovenskega in nemškega jezika se sprejme. Nastop takoj.
Lekarna pri Orlu v Celju.
 619 3-3

Anton Reich
 damski krojaški mojster
 Celje, Cankarjeva cesta 2 Rogaska Slatina
 (M. Zabukošek) (Hotel Evropa)
 Naznanjam velecenjenim damam iz Celja in okolice, da sem otvoril v Celju po dolgoletni poskušnji v inozemstvu **ateljé po meri**, katerega preložim s 15. majem čez sezono v **Rogaško Slatino**.
 Cenjena naročila iz Celja in okolice se bodo točno in kulantno izvrševala.

Amerikanske majolike
 za petrolej, eventuelno v zabojih kupi
Agentura Lepoša,
 Maribor, Gosposka ulica 58. 650

BAKRENE KOTLE
 vseh vrst za kuhanje perila, žganja, majhne za hukanje polente in drugih jedi, dobimo v kratkem od prvredne največje evropske tvornice, katere glavno zastopstvo imamo v Jugoslaviji. — Naročbe sprejemamo v predznambo po najnižjih dnevnih cenah. Material zajamčeno prvovrsten in trpežen. Naročbe prosimo nasloviti na „**Metalium**“ d. d. za promet željeza, kovina i tehničkih proizvoda Zagreb, liica 112.
 Telefon št. 21—09. 424 16—5 Brzjavaj: »Metalium«.

Ena ura? katera trajno ve-selje povzroča?
Samo Suttner-jeva ura!
 Nikelnasta, po vsaki ceni in presenečeni bodete! Tudi verižice, prstane, uhane, zapestnice, stenske ure, zapestnice z urami in vsakovrstne potrebne reči kakor: škarje, nože, doze za cigarete, nažigalnike, britve, denarnice, jedilno orodje, razna darila za krste, imendane itd., kakor tudi velika zaloga vsakovrstnih zlatih in srebrnih predmetov.
 Vse dobro in ceno! Zahtevajte cenike od
H. Suttner, Ljubljana št. 983
 1600 25—11

Kozličje
 kože, 130
 ovčje, kozje in vse druge kože kupi po najvišjih cenah
Maks Stössl, Celje
 Kralja Petra cesta 23.
 598 10-4

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
 Ant. Jošta nasl.
Franjo Dolžan
 Celje
 26 Kralja Petra cesta 8 nasproti „Belega vola“ 31
 Prevzema vsa v stroko spadajoča dela, izvršitev točna in solidna.

Dr. Miroslav Kasal
 oblastveno poverjeni stavbeni inženir
 Ljubljana, Hlišerjeva ulica 7.
 Specialno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe. 366 52-14
 Izraba vodnih sil.

Čaj
Kava
Rožiči
Fige
Žafran
Muškaplet
Orešci
Vanilija
Ingver
Lorber
Konjak
Krema
Milo i. t. d.
 se kupi najceneje pri tvrdki!

Anton Močnik
 Celje, Glavni trg.
 275 12

Zopet
 ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prejela tvrdka **R. Stermecki** v Celju in sleer volne, tiskanine, cefija, etamina, batista za ženske obleke, sukna, kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, klota, cvilha, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razen tega vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek po zelo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški v velikanski izbiri, pristno ročno delo lastnih čevljarjev. Ilustrovani cenik zastoj! Na debelosamo v I. nadstropju.
 Veletrgovina ♦ razpošiljalna
R. Stermecki
 Celje - Slovenija.
 40 - 18

Izplačila v Avstriji
 kakor tudi brezplačne informacije vseh vrst preskrbi za trgovce najkulantneje
Allgem. Handels- und Gewerbebank
 Graz, Jakominiplatz Nr. 23.